

Rūta Vasiliauskienė: „Poezija man – galimybė stebėtis“

Kalbino Rasa Murauskienė

Rūtas Vasiliauskienės gyvenimo meta-morfozės stebina visus jurbarkiečius, kurie pažista ją kaip savivaldybės administracijos tarnautoją ir teisininkę. Iš pirmo žvilgsnio griežto reglamento moterį prieš kelerius metus aplankė tikra meno mūza. Teisininkės pareigų atsiaskiusi Rūta pradėjo dirbti Jurbarke kultūros centre ir visa galva pasinėrė į kūrybą. Dabar ji ir tapytoja, ir fotografė, ir artistė, ir rašytoja. Perskaiciusi tokią dosjė Rūta neapsidziaugty - tvirtina esanti ne profesionalė. Kūrėja. Šis žodis atitinka būseną, kurios pagauta imai pieštuką ir... leidžia sau nevaržomai improvizuoti. Jei nėra po ranka rašiklio, pasitarnauja telefonas. Gaudo fotoaparatu kylančią saulę, vakarinį dangų, rudenėjančią mišką. Prisigaudžiusi daugiau minčių nei valzdų - čia pat, vietoje, rašo. Po tokų emocinių naturnmortų turinį išgryrina. Dalis jo nugula drobėje arba juodame kartone geliniams rašikliai, kita dalis virsta posmais, kuriuos įvertinti patiki kolegoms. Dar - vyriui Keštūčiui, dainų autorui, muzikui, kompozitoriumi. Lengvėnio turinio eilėraščiais pasidalina socialiniuose tinkluose, gilesnius paskaitos savo tapybos parodoje, labai asmeniškus - pasilieka sau. Kadangi eilėraščių susikaupė ne vienės - spalio mėnesį išleido pirmąjį knygą „Migly sodas“. Ta proga pakalbinome knygos autorę, kuri „Jurbarko laiko“ skaitytojams dovanojo spalvingą puokštę eilių.

Nuo teisės - prie kultūros. Iš kur toks netikėtas posūkis?

Neturėjau jaunystėje kažkokių ryškiaus potraukio į vieną ar kitą profesinę pusę. Norėjau stoti į istoriją, įstoju į teisę. Kaip ir visi, dirbau tą darbą, kurį studijavau. 23-ejus metus. Tada, kai jau vaikai užauginti, buitis sutvarkyta, imi galvoti, o ko tu iš tikrųjų nori, ko tau iš tikrųjų reikia. Ar taip likusį visą gyvenimą nugvensi eidamas į darbą kiekvieną dieną be džiaugsmo, ar tiesiog kažkai kardinaliai pakeisi ir atraiši tą džiaugsmą. Daug

Teisininkės pareigų atsiaskiusi Rūta Vasiliauskienė pradėjo dirbti Jurbarke kultūros centre ir visa galva pasinėrė į kūrybą: tapytoja, fotografė, rašytoja. Spalio mėnesį debiutavo jos pirmoji knyga - „Migly sodas“.

kas pasikeitė, kai pradėjau dirbti kultūros centre. Čia gavau labai daug naujų potrių, galimybų atskleisti. Parašyti įdomesnius tekstus, išmokti maketuoti, nedidelį filmuką sukurti. Patirtis, prie kurios gyvenime nebuvalau prisilietus. Ir mane tai labai džiugino. Prieš tai tik namuose kartais paimdavau į rankas teptuką. Vyras Keštutis užsiimdamo vienokia kūryba, aš - kitokia. Visai nesenai atradau poeziją. Tiesa, ji lydejo mane visą gyvenimą, bet kurti pradėjau gal kiek daugiau nei prieš metus. Labai smagu atrasti naujų saviraiškos formą.

Rūta Vasiliauskienė su vyru Keštūčiu – dainų autoriumi, muziku, kompozitoriumi – rengia tapybos darbų parodas, kuriose skamba muzika ir eilės.

Taip paprastai ēmė ir gimė pirmas posmas?

Nelauktai, netikėtai. Sėdėjau vėl vakarą ant sūpynės ir tiesiog mintyse susidėlio trumpas eilėraščius. Paėmiau telefoną ir užrašiau. Paskui bandžiau eksperimentuoti - kokią nors temą susieju su emocija, dėliu žodžius ir žiūriu, kas išeina. Ogi visai nebologos eilės. Paskui pastebėjau, kad eilėraščiai jau nekviečiami pas mane ateina. Atsiguliu vakare, galvoje sukasi eilutės, tada keliosi užsirašyti, nes kitaip jos dingsta ir nebeegrižta. Tą patį jausmą patirių gamtoje. Ten gimbsta mano taip vadiniama kelio eilėraščiai. Einant kelio sugaudytos mintys. Dažniausiai – vaikštant panemune. Eilėraščiai apie rudenį, pavasarį, žiemą. Kartais sudėlioju tekstą vairuodama, o kai negaliu užrašyti, išjungiu diktofoną. Rašyti yra visai smagu. Esu parašiusi ir keletą pasakų. Terapinių „Youtube“ turiu savo kanalą. Keštūčio dainų įdedu, siek tiek savo kūrybos.

Buvusi teisininkė išbando ir artisto duoną – vaidina Jurbarke kultūros centro Skirsnemunės mėgejų teatre „Pakeleivis“.

Koks pagrindinis eilių leitmotyvas? Dažnai kartojausi žodis „naktis“...

Greičiau – kosmosas. Naktis, nes tada matosi žvaigždės. Kartais tiesiog labai jaučiu vienovę su visa visata. Jausmas, kad esi ne žemės, bet visatos dalelė. Neseniai skaičau, kad mūsų kūnai sudaryti iš žvaigždžių dulkių. Apie tai dažniausiai negalvojame. I visus dalykus žvelgiame kaip į savaimė suprantamą dalyką, o poezija suteikia galimybę stebėtis. Kaip iš mažytés sėklytés išsauga augalas, kas tai yra vanduo. Ne tai, kad juo numalšiname troškulį ar laistome daržus. Vanduo teikia gyvybę, išgauna įvairiausias formas. Poetija, dailė padeda man prie to prisiliesti ir daug įdomiai gyventi pasidaro.

Per tapybos parodas, kurias rengiate, skamba jūsų eilės. Ką jaučiate jas skaitydama?

Pirmausia, tai aš labai bijau viešumos. Daug lengviau išeiti į sceną ir suvaidinti personažą, negu ateiti pačiu savimi ir kažka pasakyti žmonėms. Poetija – tai labai atvira... Asmeniška. Ne visus savo eilėraščius galėčiau ir skaityti. Kai kurie buvo sukurti kaip terapija. Iprastai eilėraštyje nesi 100 procentų pagrindinis veikėjas. Tu tik įsivaizduojai, kad taip galetų būti.

Vyras Keštutis ne tik kompozitorius, bet ir eilių autorius. Nekonkuruojate?

Kūrybiniai dalykai pas mus nesikerta. Jo eilėraščiai daugiau filosofiniai, mano – jausminiai. Nesu ta profesionali poetė, bet kurdama eilėraščius išreikišiu save.

Ačiū už pokalbi. Gržkime prie eilėraščių...

Rūta Vasiliauskienė

Rašau žvaigždžių šviesa
ir saulės vėjų,
pavasario nakties dvelksmu,
širdies krauju...
Rašau viskuo, kas šiandien
pas mane atėjo...
O jeigu kartais neateina niekas?
Tai tyliu...
Ir laukiu...

Meilei

Tu man esi nakties šviesybė...
Ugnies vėsumas...
Ledo šiluma...
Paliesiau jei ranka – ūku išskystum,
todėl tik akimis sekū tave...
Gal žvilgsnis užfiksuos tą formos laikinumą,
padės išsaugot atlinty
ir lūpas, ir akis...
Kai susitiksim ten...
tada...
kažkur...
už begalybės...
jei protas nepažins – pažins širdis...

Gimtinei

Mano atvirą delną
palieski sidabro lašu,
pirmajai snaige,
paskutiniui raudonu
lyg kraujas lapu,
po pilku dangum
sužérēk
ilgai laukta
šermukšnio liepsna,
mano atvirą širdį paliesk
netikėta – kaip aidas –
aina...

Lyg delnas maža –
Tu užkloji mane jaukumu,
vakaro purpuru,
ryto šviesos skaistumu...

Sustoju tyloj
ir klausau,
kaip skambė širdis:
Tu – Žemė mana...
Tu viena...
Praeitis...
Dabartis...
Ateitis...

Pirmasis sniegas

Sidabro dangus
svaigiu dosnumu
pažiro iš naujo...

Svajonių pūgos
sparnu palytėta
vėl sukasi Žemė visa...

Diena, pasipuošus
pirmuoju sniegu,
lyg deimantų sauja,
pradžiugins akis

baltumu,
nutviex
palaiminga
šviesa...

Sustoju viena
taip lauktoj, išsiilgtoj
bežadėj tyloj –
te šaltas baltumas

šiandien,
kaip kadas,
akis ir širdi
užkloja...

Nutiles dangus,
nutiles pasaulis –
visur, kur dairais...

Atrodo,
žvaigždėta skraiste
užsidengęs,
ir Laikas
sustoją...

Pavasario mėnuis

šeirkšno druska
pabarstyta
drėgną pavasario žemę
sidabro purslais

užlieja
ménulio tyra pilnatis

mėlyno
kuždesio aidu
liūdesi paukščio
išsklaido

žadina
miegantį daigą

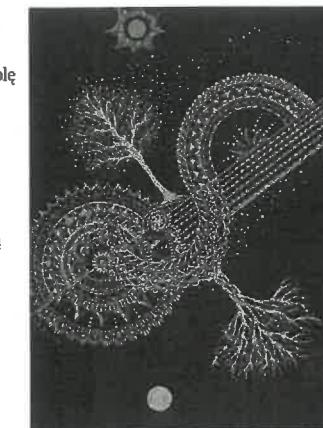
švelnią snieguolę
dilgėlę galią

kelia
iš miego
plaštakę
ir uodą

vikšrą pūkuotą
akmenį juodą

ir klauso
nuščiuvus
kaip dunksi

bundančios
žemės
širdis

Prieblanda

Tas laikas –
tarp dienos
ir tarp nakties...
Tas laikas –
kai nutyksa vėjas,
kai suklūsta medžiai,
kai blankstančio padangėje
išžiebia
pirma žvaigždė,
kai nutyksit ir tu,
turtum namus suradės...

Namai tie –
tarp dienos
ir tarp nakties...

Čia,
prieblandoj pilkoj,
nelauki nieko,
netgi ryto,
tiktais žvelgi
i temstančias dausas...
Štai, ten toli,
ir vėl žvaigždė
nukrito...

Nukrito..
Sudegė...
Nešvies jinai daugiau
aukštynėje dangaus...
Nerodys kelio...
Keliu tuo eisi vienas,
kaip lig šiol ejai,
tol, kol atslinkusi

naktis

parodys

savo galia...

Posūkis

Aš žinau –
bet kada galiu
pasukti į šalį:
štai už posūkio
kelias plateja
ir veda į šiaurę –
pro auksinius klevus,
pro ezero veidrodį skaistų,
pro papurusius debesis,
keterom
siekiakančius
saulę...

Aš žinau,
jei tik noriu –
galiu pasukti į šalį...

Bet ar tai
man padės
kilt į kalną
per statą?
Kada žvyras
skaudus
kas akimirką
trenkias į kojas,
kai akmens
aštriabriaunio
nėr kada iškratyti iš bato...

O už posūkio
matos ne tikslas –
tik posūkis naujas...

Bet žinau –
visada
galiu pasukti į šalį...

Laukimas

visą dieną klausyta Laukimo tyla
debesų vagonis nusidriekia per dangų –
minga žemė, nors sniego kol kas dar néra,
nors dar retkarčiais paukštis suspurda už lango

minga žemė tyloj... tiktais gruodžio rūke
apgraibom dar vis ieškau – gal tako, gal kelio...
tas, kuriuo taip seniai atėjau pas tave,
jau pasibaigę... niekur nuvest nebegali...

minga žemė akda... tyliai tyksta jausmai –
užmarštym, lyg ūku, lyg tamsa, apsigaubia...
suledėjusios žemės sustingę kerai...
kruvinais rašmenim išrašyta padangė...

minga žemė šalta... tykiai laša viltis –
iš aukštynių žvaigždėm mano plaukus apkrinta...
kelias ves... gal ne tas... bet tolyn... vis tolyn...
kur už miško sustingusio rytas jau švinta...

*Improvizacija.
Angelai*

šyrt
pasaulį visą
užplūdo angelai
išniųr iš miglos
jie nutupė ant medžių
ant namo sienos
žolės viršūnėse
krištolinius tinklus ištampė
surinko miglą
dalimis
ir atnešė ją man
iekvienas glėbyje
po milžinišką
lašą

išaušus dienai
saulės spinduliuos
išnyko angelai

ir liko
tik šalti lašai
ant stiklo

ir angelas
dar vienas
atbėgęs per vėlai
piukuočiai baltas

jis priglunda
man prie kojų
iškélęs uodegą
kaip vėliavą
man virginą
ausis

o Viešpatie
o Viešpatie
dékoju
kad šią
skaistą rytą
man leidai
pamatyt

Rudenio laukai

Ikvepiu oro –
nurudusio rudeno oro,
dvelkiančio laisvés vésa
ir gaivum...

Pievos žolé palaidūnė
po kojomis gula,
sako, nurimo, nutilo laukai –
nurimki ir tu...

Neša sidabro srovę
švytinči lapo laivelį –
plukdo upę užmarštis
svajones ir sapnus...

Nyksta diena,
prieblandoj drikiasi kelias,
kviečiantis eiti kaskart vis tolyn,...
nesvarbu, kas dar bus...

Laukų begaliniai tyloj
dunksė mano žingsniai,
lėtos sekundės tiksės –
nuo minties lig minties...

Gal po akimirkos

būsiu jausmus tuos užmiršus,

bet nežinau,

kas juos ištins iš širdies...

Žvelgs taip idėmiai
laukai rudeniiniai pavargę,
dvelkiantys ilgesiu pilku,

netekę ryškumo spalvų...

Viskas praėjė –
pasibaigę vasaros šventė...
Bet, jei žvelgi širdimi,
nors numirk – taip gražu...